

က ဂ စ တ ဂ စ ဘ င် ။

## အပိုင်း(၁) နိဒါန်း

ဦးစွာပြောကြားလိုသည် မှာ မိမိ၏ ဤစာစုသည် သမိုင်းမဟုတ်ပါ။ သမိုင်းအထောက်အထား အချက်အလက်များကို စုစည်းသုံးသပ် တင်ပြခြင်းမျိုးလည်း မဟုတ်ပါ။ မိမိနှင့် မိမိမိတ်ဆွေများ ၊ ရဲဘော်ရဲဘက်များ ဖြတ်သန်းတွေ့ကြုံခဲ့ရ ထိတွေ့ခဲ့ရသည် များကို လက်ဆင့်ကမ်းခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ။ ပြီးပြည့်စုံသော ပန်းချီကားတစ်ချပ်ကို ရေးဆွဲခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ ကောက်ကြောင်းတစ်ခု၊ ပုံကြမ်းတစ်ခုကို ရေးခြစ်ပြခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ ။ သို့သော် လက်လှမ်းမီသမျှကို တော့ ထည့်သွင်းဖော်ပြရန် ကြိုးစားခဲ့ပါသည်။ ။

လွမ်းမောဖွယ်များ သင်ခန်းစာများ သတိရဖွယ်များ နာကြည်းဖွယ်များ စိတ်ပျက်ဖွယ်များ ၊ အမှားများ ၊ အမှန်များ ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲမှုများ ၊ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှုများ ၊ အောင်ပွဲများ ၊ ရှုံးနိမ့်မှုများ စသည် များ စွာဖြင့် ပြည့်နှက်နေသော ပုံရိပ်တစ်ခုဟု ဆိုရပေမည်။

### ကချင်

ကချင်တိုင်းရင်းသားတို့ သည် ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် ပျံ့နှံ့နေထိုင်ကြသည်။ ။ ထို့အတူပင် တရုတ်ပြည်နယ်နှင့် အိန္ဒိယပြည်တွင် လည်း ကချင်လူမျိုးများ နေထိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ။ ကချင်ဝန်ပေါင်မျိုးနွယ်စုများ ထဲတွင် ဂျင်းဖော၊ လ

ချိတ် ခေါ်လရီ၊ လော်ဝေါ်ခေါ် မရူ၊ ဇိုင်ဝါး ခေါ် အဇီး၊ လီဆူး၊ ရဝမ် နှင့် ခန့်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ ။ ထို ၇ မျိုးထဲတွင် ခန့်မှာ ယခုအခါ လူဦးရေ အနည်းဆုံးအဖြစ် ရှိနေသည် ဟု ဆိုသည်။ ။ ရဝမ်နှင့် လီဆူးတို့ မှာ ကချင်မျိုး နွယ်စုထဲ ပါ၊မပါ ယခုအခါ အငြင်းပွားနေသည် ကို တွေ့ရသည်။ ။ သို့သော် ကချင်လူမျိုး အနေနှင့် မျိုးနွယ် ၇ ခု ပါဝင်သည် ဟု အများက လက်ခံထားကြသည်။ ။

### ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းမှ ကချင်စစ်သည် များ

အစောဆုံး ခေတ်သစ်စစ်သားများမှာ အင်္ဂလိပ် အုပ်စိုးစဉ်က ဗြိတိသျှအစိုးရ စစ်ဘက်တွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သူများ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုရမည်။ သို့သော် အရေအတွက် နည်းသေးပြီး အလုံးအရင်းနှင့် အမြောက်အမြားတော့ မဟုတ်သေးဟု ဆိုရမည်။ တကယ်တမ်း ကချင်စစ်သည်အများ အပြား ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သည် မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ကချင်ပြည်နယ်၌ မဟာမိတ်စစ်တပ်နှင့် အတူ ဂျပန်တို့ အား တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့စဉ်က ဖြစ်သည်။ ။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း မြန်မာပြည်သို့ ဂျပန်များ ဝင်ရောက်လာပြီးနောက် ကချင်ပြည်နယ် အတွင်းရှိ လီဒိုလမ်းမကြီးသည် လည်းကောင်း၊ ဝင်းဂိတ်စစ်ဆင်ရေးသည် လည်းကောင်း စစ်ပွဲတွင် အရေးပါခဲ့သည်။ ။ ထို့အတူ ဒေသခံ ကချင်များ သည် လည်း မဟာမိတ်တပ်၏ ကချင်ရိန်းဂျား စစ်သည် များ အဖြစ် ထင်ပေါ်ခဲ့သည်။ ။ ကချင်ရိန်းဂျားများ သည် ဒေသခံများ ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ နယ်မြေတောတောင်ဒေသ ကျွမ်းကျင်ခြင်း ဒေသရာဇီဥတုနှင့် သဟဇာတဖြစ်ခြင်း မြင့်မားမတ်စောက်သော နက်ရှိုင်းသော တောတောင်များ အတွင်း ကျွမ်းကျင်စွာ သွားလာနိုင်ခြင်းတို့ အပြင် တူမီး ခူးလေးတို့ အား ကိုင်ဆောင်၍ မိရိုးဖလာ

အမဲလိုက်လာသူများ ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ တောတောင်အတွင်း ခြေသံလုံလုံဖြင့် ရန်သူအနားကို ချဉ်းကပ်နိုင်သည့် ပြောက်ကျား စစ်သည်ကောင်းများ ဖြစ်လာခဲ့ပြီး မဟာမိတ်တပ်အတွက် အားထားရည့် စစ်သည်များ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ။

လက်လှမ်းမီသမျှဆိုရင် ကချင်ပြည်နယ်အတွင်း၌ ကချင်ရိန်းဂျားတပ်ရင်း ၅ ရင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် ကချင်ရိန်းဂျားတပ်ရင်း ၃ ရင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။ ။

သို့ဖြစ်ရာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး မဟာမိတ်တပ်မှ ပင်စင်ခံစားခွင့်ရသူ ကချင်ရိန်းဂျားစစ်သည် များ စွာ ရှိခဲ့သည် ဟု ကြားသိရသည်။ ။ အချို့ကတော့ လွတ်လပ်ရေးရပြီး မြန်မာအစိုးရစစ်ဘက်တွင် ဆက်လက်အမှုထမ်းကြသည်။ ။ သို့ဖြစ်ရာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း မဟာမိတ်တပ်တွင် စတင်အမှုထမ်းခဲ့ကြသော ကချင်ရိန်းဂျားစစ်သည် များ သည် အစောဆုံးခေတ်သစ် ကချင်စစ်သည် များ ဟု ဆိုရပေမည်။

### လွတ်လပ်ရေးရပြီး အစိုးရစစ်ဘက်မှ ကချင်စစ်သည် များ

လွတ်လပ်ရေးရပြီး မြန်မာပြည်၏ ဖဆပလခေတ် အစိုးရစစ်ဘက်တွင် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တပ်ရင်းများ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ။ ကရင်သနကများကတော့ ၁၉၄၉ ကရင်ပုန်ကန်တွင် ပါသွားခဲ့သည်။ ။ ရှမ်းသနက ၁ ရင်း၊ ကယားသနက ၂ ရင်း၊ ကချင်သနက ၄ ရင်း၊ ချင်းသနက ၅ ရင်းကတော့ ၁၉၈၈ အရေးအခင်းအပြီး နအဖ ခေတ်ဦးအထိ ရှိခဲ့သည်။ ။ မူလအစိုးရစစ်ဘက် ဖွဲ့စည်းပုံတွင် တိုင်းရင်းသားအလိုက် အခြေပြုသည့် တပ်များ ဂေါ်ရခါးများကို အခြေပြုဖွဲ့စည်း၍ ဂေါ်ရခါးတပ်ရင်းဟု ခေါ်ဆိုသော ခလရ ၄ စသည် တို့ အား နောက်ပိုင်းတွင် ရောနှော ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ။ နအဖခေတ်မှ စ၍ တိုင်းရင်းသားအမည်နှင့်

တပ်များအား ခလရ/ခမရများ အဖြစ် အမည်ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ။

ထိုသို့ လွတ်လပ်ရေးရပြီး အစိုးရစစ်ဘက်တွင် မနည်းလှသော ကချင်စစ်သည် များ ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့သည် ဟု ဆိုရမည်။ မြန်မာစစ်ဘက် အစောပိုင်း ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းအုပ်အဖြစ် ကချင်လူမျိုး ဗိုလ်မှူးကြီးတစ်ဦး တာဝန်ယူခဲ့သည် ။ ဗိုလ်မှူးကြီး အယ်လ်ခွန်နောင် ဟု ထင်ပါသည်။ ။ မဆလခေတ် ကချင်ပြည်နယ် ပါတီကောင်စီတွင် တာဝန်ယူခဲ့သော ဦးဖော်ယူခါးသည် လည်း မြန်မာအစိုးရ စစ်ဘက်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးအဆင့်ထိ တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်ပါသည်။ ။ အစိုးရစစ်ဘက်တွင် ရာထူးတာဝန် အမြင့်ဆုံး ယူခဲ့ဖူးသူမှာ မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်တိုင်းမှူးတာဝန်ယူခဲ့ဖူးသူ ဗိုလ်မှူးချုပ် L ကွန်ဖန်ဟု ဆိုရပေမည်။

နအဖ ခေတ်ဦးတွင် ကချင်ထဲမှာ စစ်ဘက်အရာရှိကြီးဆို၍ ဗိုလ်မှူးကြီး လဗျပန်းအောင် တစ်ယောက်သာ တွေ့ရပြီး သူလည်း ခဝတဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် နယ်ဘက်သို့ ရောက်သွားသည် ကို တွေ့ရသည်။ ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် အစိုးရစစ်ဘက်တွင် စစ်မှုထမ်းခဲ့ကြသည့် ကချင်စစ်သည် များ ထဲမှ နောက်ဆုံးအသုတ် ဖြစ်ပုံရသည်။ ။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် KIA ပေါ်လာပြီးနောက်ပိုင်း အစိုးရစစ်ဘက်တွင် လည်းကောင်း DNA တွင် လည်းကောင်း ဝင်ရောက်သည့် ကချင်စစ်သည် များ တစ်စတစ်စ လျော့နည်းသွားပြီး ယခုအခါ မရှိသလောက် ဖြစ်သွားပြီဟု ဆိုရပေမည်။ မည်သို့ဆိုစေ လွတ်လပ်ရေးရပြီးစ မြန်မာအစိုးရစစ်ဘက် ကချင် သနက တပ်ရင်းများ နှင့် အတူ ကချင်စစ်သည် များ စစ်မှုထမ်းခဲ့သည့် ကာလတစ်ခု ရှိခဲ့ဖူးပေသည်။ ။

လဖိုင်နော်ဆိုင်းနှင့် ကချင်စစ်သည် များ

လဖိုင်နော်ဆိုင်းသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဂျပန်အား ခုခံတိုက်ခဲ့

သော ကချင်ရိန်းဂျား စစ်သည် တစ်ဦး ဖြစ်သည် ။ ဂျပန်ဆန့်ကျင်စစ်  
ကာလအတွင်း သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်အဖြစ် ၂ ကြိမ် ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသ  
ည် ဟု ဆိုပါသည် ။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ဖွဲ့စည်းသော ကချင် သနက ၁  
တွင် တပ်ခွဲမှူး ဗိုလ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည် ။

သို့သော် ပြည်တွင်းစစ်စပြီး မကြာခင်တွင် အစိုးရအား ပြန်လည်ပုန်  
ကန်ခဲ့သူ ဖြစ်သည် ။ တစ်ဖက်ကတော့ သူ့အား သူပုန်ဆိုပေလိမ့်မည်။  
တစ်ဖက်ကတော့ သူ့အား တော်လှန်သူဟု ဆိုပေလိမ့်မည်။ မည်သို့ဆို  
စေ ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် သူ၏ ကချင်စစ်သည် များ သည် ကချင်လူမျိုးထဲမှ  
ပထမဆုံး အစိုးရအား ပုန်ကန်သူများ အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရပေမည်။

အစိုးရ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ KNU နှင့် ဗကပကို တိုက်ခိုက်ရမည့် ဗို  
လ်နော်ဆိုင်းသည် အမိန့်ကို ဖီဆန်ခဲ့ပြီး အစိုးရကို ပုန်ကန်ခဲ့သည် ။ ၁၉၄  
၉ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ပျဉ်းမနားသို့ ရောက်ရှိနေသော ဗိုလ်နော်ဆိုင်း  
ဦးစီးအင်အား ၇၀၀ ခန့်သည် KNU နှင့် ပေါင်း၍ မြို့လှ၊ ရေတာရှည်၊ တ  
ပ်ကုန်း၊ ရမည်းသင်း၊ သာစည်၊ မိတ္ထီလာတို့ ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီး  
မိတ္ထီလာမှ လေယာဉ် ၂ စီးဖြင့် မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်) သို့ သွားရောက်တိုက်  
ခိုက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြသည် ။ မြန်မာပြည်တွင်းစစ်တွင် အစောဆုံး  
လေကြောင်းစစ်ချီ စစ်ဆင်ခြင်းဟု ဆိုရမည်။

မေမြို့သို့ သွားရောက်ခြင်း

ထိုစဉ် KNU တို့ ပုန်ကန်မှုကြောင့် အစိုးရတပ်တွင်းနှင့် အစိုးရဌာန  
တွင်းရှိ ကရင်လူမျိုး မိသားစုများ ကလေးလူကြီး စုစုပေါင်း ထောင်ဂဏ  
န်းမျှ မေမြို့တွင် အကျယ်ချုပ် ထားရှိသည် ကို ကယ်တင်နိုင်ရန်ဟု ဆိုသ  
ည် ။ အလားတူပင် မိတ္ထီလာတွင် လည်း အစိုးရက ထိန်းသိမ်းထားသည့်  
ကရင်စစ်သား ၁၅၀ ခန့်ကို လွှတ်ပေးခဲ့သည် ဟု ဆိုပါသည် ။ ထိုကရင်စ

စံသားထဲမှ အချို့သည် KNU ပူးပေါင်းသူ ရှိသကဲ့သို့ ဇာတိပြန်သူများ လည်း ရှိကာ တချို့ကတော့ ဗိုလ်နော်ဆိုင်း တပ်နှင့် လိုက်ပါခဲ့ကြသည်။ ။

မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်) သိမ်းပြီးနောက် ဗိုလ်နော်ဆိုင်း၏ တပ်များ သည် KNU/CPB တို့ နှင့် ပူးပေါင်း၍ မန္တလေးနှင့် တောင်ငူ၊ ပဲခူးမြို့များအား မတ်လတွင်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသေးသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။ ထို့နောက် ဗိုလ်နော်ဆိုင်း၏ တပ်များ သည် ၁၉၄၉ ဩဂုတ်အတွင်း၌ လားရှိုး၊ ကွတ်ခိုင်တို့ ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည် ဟု ဆိုသည်။ ။ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းသို့ တက်လာသော ဗိုလ်နော်ဆိုင်းသည် နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်တစ်ခုပါ ပါလာသည်။ ။ ၎င်းမှာ လွတ်လပ်သော ကချင်အစိုးရနှင့် ကချင်တပ်မတော် Pawing Yawng Asuya နှင့် Pawng Yawng Defence Force ဖွဲ့စည်းရန် ဖြစ်သည်။ ။ (ယခုအခါ ကချင်မျိုးနွယ်စုအားလုံးအား ဝင်ပေါင်ဟု သုံးနှုန်းသော်လည်း ထိုစဉ်က ပေါင်ယောင်ဟု သုံးစွဲသည်။)

ထို့အတွက် နမ့်ခမ်းမြို့အားလည်း တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ပြီး ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းနှင့် ဗန်းမော်မှ တစ်ဆင့် ကချင်ပြည်နယ်မှ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအား ဆက်သွယ်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ။ ဗိုလ်နော်ဆိုင်း တပ်ဖွဲ့အား နယ်မြေခံအချို့မှ ပူးပေါင်းထောက်ပံ့ခဲ့မှု ရှိသော်လည်း ကချင်ပြည်နယ် ခေါင်းဆောင်များက ထောက်ခံမှု မပေးခဲ့ပေ။ ။ ထို့ပြင် ဗိုလ်နော်ဆိုင်းတပ်အား ရင်ဆိုင်နိုင်ရန် ကချင်နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ကချင်စစ်သားဟောင်းများအား စုစည်း၍ အရေးပေါ် ကချင် ၁/၂ (Emergency Kachin 1/2) အား ဖွဲ့စည်းခြင်း ကချင်သနက တပ်ရင်း ၃ ရင်းအား ပြန်ခေါ်ယူခြင်းများ ပြုလုပ်ပြင်ဆင်ခဲ့ကြသည်။ ။

သို့ဖြစ်ရာ ကချင်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ ၏ ထောက်ခံမှု မရသည့် အပြင် အချင်းချင်း စစ်ခင်းရမည့် အခြေအနေသို့ ဆိုက်ခဲ့သည်။ ။ ဤ

သို့ အကျပ်အတည်းထဲသို့ ဆိုက်ရောက်သွားသည့် ဗိုလ်နော်ဆိုင်းသည် ၁၉၅၀ ဧပြီလအတွင်း အင်အား ၅၀၀ အား ခေါင်းဆောင်၍ တရုတ်ပြည်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ပြီး နိုင်ငံရေး ခိုလှုံခွင့် တောင်းခံခဲ့သည်။ ။

မိုးမိတ် အထက်ဘက် လွယ်ရူဝါ လထော်ခွန်ထွန်းသည် အင်အား ၁၀၀ ခန့် စုစည်းပြီး ၁၉၄၉ နိုဝင်ဘာတွင် မန်တုန် ကိုးတောင် ရဲစခန်းနှင့် အမတ်ရုံးအား သိမ်းပိုက်ပြီး ဗိုလ်နော်ဆိုင်းအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းရန် ကြိုးစားခဲ့သော်လည်း အဆက်အသွယ် မရဘဲ နောက်ဆုံး အစိုးရတပ်များ ၏ အဖမ်းဆီးခံလိုက်ရသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

လထော်ဇော်ဆိုင်းသည် လားရှိုးနယ်သားဖြစ်ပြီး ဗိုလ်နော်ဆိုင်းတပ်များ လားရှိုးနယ်ဘက် တက်လာသောအခါ ပါဝင်ပူးပေါင်းခဲ့သည်။ ။ လားရှိုးတိုက်ပွဲအပြီး ဒဏ်ရာရသူများ လုံခြုံသည့် နေရာတွင် စောင့်ရှောက်ရန် ကျန်နေခဲ့သော ဗိုလ်ဇော်ဆိုင်းနှင့် အင်အား ၆၀ ခန့်သည် ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် အဖွဲ့ တရုတ်ပြည်တွင်း ဝင်ရောက်သွားသောအခါ လိုက်ပါမသွားဘဲ ကရင်ပြည်နယ်သို့ ထွက်ခွာပြီး သံတောင် ဘောဂလိနယ်ဘက်တွင် KNDO နှင့် ပူးပေါင်းနေထိုင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ။

တရုတ်ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် ယူသွားသည့် ဗိုလ်နော်ဆိုင်းအဖွဲ့အား တရုတ်အစိုးရက မြန်မာနယ်စပ်နှင့် ဝေးကွာသည့် အတွင်းပိုင်းပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်သည့် ကွေ့ကျိုးပြည်နယ်တွင် နေရာချထားပေးခဲ့သည်။ ။ ထိုစဉ်က တရုတ်ပြည် လွတ်မြောက်စကားလ ဖြစ်သည့် အတွက် တရုတ်ပြည်၏ စီးပွားရေးမှာ လည်း ခက်ခဲကျပ်တည်းနေဆဲ ဖြစ်ရာ ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် သူ၏ လူများ သည် ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ဘဝကို ရုန်းကန်ရပ်တည်ခဲ့ရသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

တရုတ်ပြည်၏ ပြဒါးမိုင်းတွင်းများ ၌ မိုင်းတွင်းလုပ်သားများ အဖြစ်

ပါ ခက်ခဲပင်ပန်းစွာ ရုန်းကန်ရှင်သန်ခဲ့ရသော ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် သူ၏  
ကချင်စစ်သည် များ သည် ဆယ်နှစ်ကျော် တရုတ်ပြည်တွင် နေထိုင်ခဲ့ရာ  
မှ မြန်မာပြည် စစ်မြေပြင်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိရန် အကြောင်းဖန်ခဲ့ပြန်  
ပါသည်။ ။

\*

## အပိုင်း (၂)

### တစ်ကျော့ပြန် ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် ကချင်စစ်သည် များ

၁၉၆၆ တရုတ် ယဉ်ကျေးမှု တော်လှန်ရေးနှင့် အတူ တရုတ်တို့ သည် ပစ္စည်းမဲ့ နိုင်ငံတကာ ဝါဒကို ကြွေးကြော်၍ နိုင်ငံတကာ တော်လှန်ရေးများကို ကူညီထောက်ပံ့ အားပေးခဲ့သည်။ ။ ထိုစဉ် ပဲခူးရိုးမကို အခြေစိုက်သော ဗမာပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုသည် တရုတ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဗကပ ဗဟိုမှ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဗသိန်းတင် ဦးစီးဗဟို ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် တရုတ်ပြည်တွင် သင်တန်းတက်မည့် ဗကပ အဆင့်မြင့်ကေဒါများ သူတို့ အား လုံခြုံရေးလိုက်ပို့သော ကင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များ သည် ၁၉၅၀ မှ ၁၉၅၃ ကြားတွင် တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ။

တရုတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလာသူများ အနက် ဗဟိုကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် သခင်ဗသိန်းတင်အား ဘေဂျင်း၌ ထားရှိပြီး ကျန်သင်တန်းတက်မည့် သူများ တရုတ်ပြည် စစ်ချွမ်းပြည်နယ်၌ လေ့ကျင့်သင်တန်း ပေးထားခဲ့သည်။ ။ ၁၉၆၃ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ ကာလတွင် ဗိုလ်ဇေယျ ရဲဘော်အောင်ကြီးအပါ ဗကပပါတီ ကေဒါအချို့ ပဲခူးရိုးမသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိသွားသော်လည်း ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဗသိန်းတင်နှင့် အင်အားအချို့မှာ တရုတ်ပြည်တွင် ကျန်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ။

သို့ဖြစ်ရာ ၆၆ တရုတ်ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးအပြီး အရှေ့မြောက်

ပိုင်း၌ ဗကပတို့ ၏ အခြေခံစခန်းတစ်ခုအား တရုတ်၏ အားပေးမှုညီမှုဖြင့် ဖော်ဆောင်ရန် အကြောင်း ဖန်လာတော့သည်။ ။ ထို့အတွက် ဗကပတို့ သည် တရုတ်ပြည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ဆက်သွယ်အောင်သွယ်ပေးမှုနှင့် ကွေ့ကျိုးပြည်နယ်တွင် ရှိနေသော ဗိုလ်နော်ဆိုင်းတို့ အဖွဲ့နှင့် ဆွေးနွေးစည်းရုံး ပူးပေါင်းလိုက်ကြသည်။ ။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၆၈ မှ စတင်လိုက်သော ဗကပ အရှေ့မြောက် ၁၀၁ စစ်ဒေသ၊ ပန်ဝါ ၂၀၂ စစ်ဒေသ၊ ရွှေလီချိုင့်ဝှမ်းခွင့် ၃၀၃ စစ်ဒေသ၊ မုန်းကိုးဖောင်းဆိုင် မုန်းပေါ် ကြူကုတ်ဒေသ ၄၀၄ စစ်ဒေသ၊ ကိုးကန့်ဒေသတို့ တွင် ဗကပနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် သူ၏ ကချင်စစ်သည် များ ပါဝင်၍ တစ်ကြော့ ပြန်တနိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပြန်တော့သည်။ ။ ဤတစ်ခေါက် ပြန်ထွက်လာသောအခါ ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် ကချင်စစ်သည် ၃၀၀ ကျော်သာ ပြန်လာခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။ ။ အချို့ကား အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ပါမလာနိုင်တော့ပေ။

ဗိုလ်နော်ဆိုင်းသည် ၃၀၃ စစ်ဒေသတပ်မှူးအဖြစ် ဦးစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ။ ၁၉၇၀ နောက်ပိုင်း ဝ,နယ်သို့ တိုးချဲ့ဝင်ရောက်ပြီးနောက် ၃၀၃ စစ်ဒေသ၊ ၄၀၄ စစ်ဒေသနှင့် ဝ,နယ်တို့ အား ပေါင်းပြီး အရှေ့မြောက်စစ်ဒေသဟု ဖွဲ့စည်းလိုက်သောအခါ အရှေ့မြောက်စစ်ဒေသတပ်မှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ။ ငယ်စဉ်ကတည်းက အမဲလိုက်ဝါသနာထုံပြီး သေနတ်လက်ဖြောင့်သော ဗိုလ်နော်ဆိုင်းသည် ၁၉၇၂ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ဝ,နယ်တောင်တန်း တစ်နေရာ၌ အမဲလိုက်ရင်း လျှို့ဝှက်ပြုတ်ကျပြီး ကွယ်လွန်ခဲ့သည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

ဗိုလ်နော်ဆိုင်း ကွယ်လွန်သွားသော်လည်း သူ၏ ကချင်စစ်သည် များကတော့ ဗကပ အရှေ့မြောက်စစ်ဒေသတွင် တာဝန်ကြီးများ ဆက်လက်

ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။ ။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် အသစ်ပြန်ဖွဲ့စည်းသော ဗကပ ဗဟိုကော်မတီတွင် ဗိုလ်ဇော်မိုင်နှင့် ဗိုလ်ဖရန်ဂန်ဒီးတို့ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ။ အရှေ့မြောက်စစ်ဒေသရှိ တပ်မဟာမှူး ခရိုင်မှူး တာဝန်များကို အင်ဖန်းဂမ်ဇော်လီ စောထွန်းတင် ရှဒန် ခမ်းမန် ခွန်နော် စသည့် ဗိုလ်နော်ဆိုင်း၏ ကချင်စစ်သည် များက တာဝန်ယူခဲ့ကြသည်။ ။

အရှေ့မြောက်စစ်ဒေသတွင် မူလသန္ဓေအဖြစ် စတင်ခဲ့သည့် ရဲဘော်ဟောင်းများ အဖြစ် မူလကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ရဲဘော်များ နှင့် ဗိုလ်နော်ဆိုင်းအဖွဲ့မှ ကချင်စစ်သည် များကို သတ်မှတ်ကြသည်။ ။ ၎င်းတို့ တရုတ်ပြည်တွင်း နေထိုင်ခဲ့ရာ ပြည်နယ်များအား အစွဲပြု၍ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ရဲဘော်များအား စစ်ချွမ်း ရဲဘော်ဟောင်း ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်နော်ဆိုင်းအဖွဲ့မှ ရဲဘော်များအား ကွေ့ကျိုး ရဲဘော်ဟောင်းများ ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ဆိုကြပါသည်။ ။

၁၉၈၉ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များ ခွဲထွက်ကြပြီး ဗကပ ပြိုကွဲသည်။ ။ မူလ ကွေ့ကျိုး၊ စစ်ချွမ်း ပြည်နယ်များ တွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသော ရဲဘော်ဟောင်းများအား တရုတ်တို့ မှ ပြန်လည်နေထိုင်ခွင့်နှင့် ထောက်ပံ့မှု ပေးသည်။ ။ အလားတူပင် ခွဲထွက်သော ကိုးကန့်၊ ၀၊ မိုင်းလားဒေသမှ ခေါင်းဆောင်များက ဗိုလ်နော်ဆိုင်း တပ်ဖွဲ့မှ ကချင်စစ်သည် များကို သူတို့ ၏ ဒေသများ တွင် နေထိုင်ခွင့် ပေးသကဲ့သို့ ထောက်ပံ့မှုလည်း ပေးခဲ့ကြသည်။ ။ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း စာနာမှုကို ပြခဲ့ကြသည်။ ။

အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ပြီဖြစ်ကြသော ဗိုလ်နော်ဆိုင်း၏ ကချင်စစ်သည် များ အနားယူချိန်တန်ပြီ ဖြစ်ပေသည်။ ။ သူတို့ ဘဝတစ်လျှောက် အောင်မြင်မှုများ စွာ ဆုံးရှုံးမှုများ စွာကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြသည်။ ။ ဂျပန်ခေတ်မှ စ၍ ၁၉၈၉ ထိ တိုက်ရင်းခိုက်ရင်း ရပ်တည်ခဲ့ရသည့် ကချင်စစ်သည်

များ ဟု ဆိုရမည်။ ပထမဆုံး အစိုးရအား ပုန်ကန်သည့် ကချင်စစ်သည်များ ဟု ဆိုရပေမည်။ ယခုအခါ တရုတ်ပြည် ကွေ့ကျိုးပြည်နယ်၌ ဗိုလ်နော်ဆိုင်း၏ ကချင်စစ်သည် ကွေ့ကျိုး ရဲဘော်ဟောင်း ၂၂ ယောက် အသက်ရှင်ကျန်သေးသည် ဟု ဆိုပါသည် ။ အသက်အရွယ် ကြီးမြင့်၍ သူတို့ ၏ ဘဝနေဝင်ချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းနေကြပေပြီ။

KIA သို့မဟုတ် ကချင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့

၁၉၆၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ရက်နေ့တွင် KIA ကို စတင်ဖွဲ့စည်းသည် ။ မြန်မာအစိုးရကို ပုန်ကန်ရန် ဖွဲ့စည်းလိုက်သော ကချင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ဖြစ်သည် ။ ၎င်း KIA တပ်ဖွဲ့ကို စည်းရုံးဖွဲ့စည်းဦးဆောင်သူမှာ ဗိုလ်နော်ဆိုင်းအဖွဲ့မှ ကျန်နေသူ လထော်ဇော်ဆိုင်း ဖြစ်သည် ။ လထော်ဇော်ဆိုင်းသည် ဗိုလ်နော်ဆိုင်းနှင့် အတူ တရုတ်ပြည် ပါမသွားဘဲ သံတောင် ဘောဂလိနယ်တွင် KNDO နှင့် အတူ လှုပ်ရှားနေခဲ့သည် ။

ဗိုလ်ဇော်ဆိုင်းသည် ကချင်ပြည်နယ်၌ တော်လှန်ပုန်ကန်မှုများ ပြုလုပ်ရန် ၁၉၅၇ လောက်မှ စတင်စည်းရုံး လှုပ်ရှားခဲ့သည် ဟု ဆိုသည် ။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက်နေသော သူ၏ ညီ လထော်ဇော်တူးနှင့် ကချင်ကျောင်းသားများကို စည်းရုံးခြင်း အဖွဲ့ငယ်များ ဖွဲ့ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည် ဟု ဆိုသည် ။ ၁၉၅၉ နောက်ပိုင်းတွင် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းနှင့် ကချင်ပြည်သို့ သွားရောက်၍ စည်းရုံးခြင်း တော်လှန်ပုန်ကန်ရာတွင် အခြေစိုက်မည့် ဒေသများအား လိုက်လံကြည့်ရှုခဲ့သည် ဟု ဆိုသည် ။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၆၀ အောက်တိုဘာတွင် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း၌ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် KIO, Kachin Independence Organization

ကချင် လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ။ ထိုစဉ် ဦးနုအစိုးရ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ကြေညာခြင်း၊ ဖီမော်၊ ဂါလန်၊ ကမ်ဖန် ဒေသအား နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ရာတွင် တရုတ်ဘက်သို့ ထည့်သွင်းပေးရန် သဘောတူခြင်းများကို ၁၉၆၀ ခုနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် ကချင်များ အနေနှင့် ဘာသာရေးအရ နှိပ်ကွပ်ခံရမည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း၊ နယ်နိမိတ်ခွဲရာတွင် အစဉ်အလာ ကချင်တို့ ပိုင်သော နယ်မြေ ၃ ခု ပါသွားခြင်းကြောင့် မကျေမချမ်း ဖြစ်နေရာ ဗိုလ်ဇော်ဆိုင်းတို့ စည်းရုံးဖွဲ့စည်းခြင်းများ အတွက် တစ်အားဖြစ်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရပေမည်။ ။ ဤသို့ဖြင့် ကချင်သမ္မတနိုင်ငံတော် ကချင်အစိုးရတစ်ရပ်ကို ထူထောင်နိုင်ရန် ကချင်တပ်မတော်တစ်ရပ် ထူထောင်ရန် စိုင်းပြင်းလာပေတော့သည်။ ။

ဤသို့ဖြင့် ကချင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် KIA, Kachine Independence Army ကချင်လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ၁၉၆၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၅ ရက်နေ့တွင် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း သိန္နီမြို့နယ်အတွင်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။ ထိုသို့ ဖွဲ့စည်းရာတွင် လထော်ဇော်ဆိုင်း ဦးစီး၍ ညီဖြစ်သူ လထော်ဇော်တူး၊ လားမားလရိန်၊ လမုန် တူးဂျိုင်တို့ ပါဝင်ကြသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။ အဆိုပါ KIA တပ် ဖွဲ့စည်းရာတွင် ကူညီရန်အတွက် လထော်ဇော်ဆိုင်းနှင့် အတူ KNU မှ ဗိုလ်မှူးလတ်လဲ ဆိုသူ တစ်ဦးလည်း လိုက်ပါလာသည် ဟု ဆိုပါသည်။ ။

KIA အဖွဲ့အစည်း စတင်ဖွဲ့စည်းသည် နှင့် ငွေကြေးလိုအပ်သည် ဖြစ်ရာ ၁၉၆၁ မတ်လဆန်းတွင် လားရှိုး ငွေတိုက်အား လထော်ဇော်ထူးနှင့် လားမားလရိန်တို့ ဦးဆောင်၍ ဝင်ရောက်စီးနင်းတိုက်ခိုက်ပြီး KIA ၏ ပုန်ကန်မှုကို စတင်လိုက်ကြသည်။ ။

ထို့နောက် ကွတ်ခိုင်အနီးရှိ တောတောင်များ တွင် စစ်သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း တပ်သားများ စုဆောင်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ၁၉၆၁ မတ်လတွင် လထော်ဇော်ဆိုင်း ဦးစီး၍ စံပြတပ်မဟာ ဖွဲ့စည်းပြီး ထိုတပ်မဟာအောက်၌ ကချင်ပြည်နယ် ဗန်းမော် မွန်ဘာပါတွင် KIA ရင်း ၁ အားလည်းကောင်း၊ ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း မုန်စီး၊ မုန်းထန်း ဒေသတွင် လားမားလရိန်း ဦးစီး ရင်း ၂ အား လည်းကောင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ။

ထို့နောက် တစ်စတစ်စ အင်အားများ ပြား လာပြီး ၁၉၆၃ တွင် တပ်မဟာ ၁ ခုနှင့် တပ်ရင်း ၆ ရင်းအထိ ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။ ။ ၁၉၆၃ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲကာလတွင် လထော်ဇော်ဆိုင်း၏ ညီ လထော်ဇော်ဒန်းနှင့် အဖွဲ့ ဗန်းမော်မှ တစ်ဆင့် မန္တလေးသို့ သွားရောက်၍ မြန်မာစစ်ဘက်မှ တပ်မဟာ ၇ မှူးနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သော်လည်း သဘောတူညီမှု မရခဲ့ပေ။

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် လထော်ဇော်ဆိုင်း ဦးစီးပြီး မန်စီ၊ မွန်ဘာပါတွင် တပ်မဟာ ၂ ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ။ လက်အောက်ခံ တပ်ရင်းများ အဖြစ် ရင်း ၁/၂/၅ တို့ ပါဝင်သည် ဟု ဆိုသည်။ ။ တစ်ချိန်တည်းတွင် လထော်ဇော်တူ ဦးစီး၍ တပ်မဟာ ၁ ကို မင်္ဂလာဒုံတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး လက်အောက်ခံတပ်ရင်းအဖြစ် ရင်း ၃/၄/၆ တို့ ပါဝင်သည် ဟု ဆိုသည်။ ။ တစ်ဆက်တည်းတွင် ပူတာအိုဒေသ၌ တပ်ရင်း ၇ အား ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ။ တစ်ချိန်တည်းတွင် VDF Villages Defence Force ခေါ် ကျေးရွာပြည်သူ့စစ်များ ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည် ဟု ဆိုသည်။ ။

ဤသို့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲ ပျက်ပြီး KIA တို့ တစ်စထက်တစ်စ အားကောင်းလာရာ မြန်မာအစိုးရ ပြင်းထန်သော ထိုးစစ်များကို 1964/65/66 အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့ရာ KIA များ ကျဆုံးမှု ရှိခဲ့သကဲ့သို့ အများ အပြား

ဖမ်းမိခြင်း၊ လက်နက်ချခြင်းများ ရှိခဲ့သည် ဟု အစိုးရသတင်းများမှ ဖော်ပြပါသည်။ KIA အနေနှင့် လူသူစုဆောင်းရန် လွယ်ကူသော်လည်း လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက် ဖြည့်တင်းရရှိရန် ခက်ခဲနေပေသည်။ ဤအချက်သည် မြန်မာစစ်ဘက်နှင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်ရပါက လက်နက်ခဲယမ်း လိုအပ်ချက် ကြီးမားလာပေတော့သည်။

လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် ဖြည့်တင်းရရှိနိုင်ရန် လထော်ဇော်ဆိုင်းနှင့် အင်အားအချို့သည် ၁၉၆၅ နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ထိုင်းနယ်စပ်သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ လထော်ဇော်ဆိုင်းနှင့် အတူ KIA အင်အား ၃၀၀ ခန့် လား။ မြင်း ၁၀၀ ခန့် ပါသွားပြီး ၃ လခန့်အကြာ ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ် ထန်ငေါ့သို့ ရောက်ရှိပြီး စခန်းဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ယင်းစခန်းမှ နိုင်ငံရပ်ခြားနှင့် ဆက်ဆံခြင်း၊ လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များ ဝယ်ယူစုဆောင်းပြီး ရှမ်းမြောက်နှင့် ကချင်ပြည်နယ်သို့ ပေးပို့ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် KIA သည် ထိုင်းနယ်စပ်မှ လက်နက်ခဲယမ်း ဝယ်ယူဖြည့်တင်းခြင်းကို စတင်လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရပါမည်။ သို့သော် ထိုလမ်းကြောင်းသည် ဝေးကွာ၍ ပင်ပန်းသည့် ပြင် အန္တရာယ်များ သည့် လမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။ ထိုင်းနယ်စပ်မှ ရှမ်းမြောက် ရောက်သည် အထိ အစိုးရတပ် ပိတ်ဆို့မှုများ အပြင် အခြားတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များ ပါရှိရ အဆင်ပြေသည့် အခေါက်များ ရှိသကဲ့သို့ အဆင်မပြေသည့် အခေါက်များ လည်း ရှိခဲ့သည် ကို တွေ့ရသည်။

အလားတူပင် KIO ၏ နိုင်ငံခြား ဆက်ဆံရေး တာဝန်ယူထားသူ မရန် ဘရန်ဆိုင်းသည် ၁၉၆၆ တွင် အိန္ဒိယသို့လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၇ ဇူလိုင်တွင် တရုတ်ပြည်သို့လည်းကောင်း၊ သွားရောက်၍ အဆက်အသွယ် ရှာခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ KIA တို့ အဖို့ နိုင်ငံတကာနှင့်

အဆက်အသွယ်ရရန် စတင်ကြိုးပမ်းသည့် ကာလလည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ စု  
စည်းမိလာသည့် အင်အားများကို လက်နက်ခဲယမ်း တပ်ဆင်ပေးနိုင်ရန်  
လမ်းကြောင်း ရှာဖွေလုံးပမ်းသည့် ကာလလည်း ဖြစ်ပေသည်။ ။

\*

## အပိုင်း (၃)

### KIA နှင့် CPB တို့ ၏ ပဋိပက္ခ

၁၉၆၇ နှစ်အတွင်း တရုတ်ပြည်အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်သွားသော မရန် ဘရန်ဆိုင်းအနေနှင့် တရုတ်တို့ နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်ဆံဆွေးနွေးရန် ရည်ရွယ်ခဲ့သော်လည်း တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ စီစဉ်ပေးမှုကြောင့် တရုတ်ပြည်တွင်းသို့ ရောက်ရှိနေသော ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ CPB ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ဗသိန်းတို့ နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ရသည်။ ။ ထိုအချိန်က ဗကပတို့ အနေနှင့် အရှေ့မြောက်ဒေသသို့ ဝင်ရောက်ရန် ပြင်ဆင်နေချိန်ဖြစ်ရာ KIA နှင့် ဆွေးနွေးပြီး မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစုဖွဲ့ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ။ ထိုသဘောတူညီချက် ရပြီးနောက် ဗကပတို့ မှ KIA ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား လက်နက်ငယ် ၈၀၀ ကျော်နှင့် ခဲယမ်းများ အကူအညီ ပေးခဲ့ကြသည်။ ။

သို့သော် မရန် ဘရန်ဆိုင်း သဘောတူလာခဲ့သော ဗကပနှင့် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့မှုအား လထော်ဇော်တူးနှင့် KIA ခေါင်းဆောင်များက လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။ ။ ထို့ကြောင့် လည်း ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဗကပ ဝင်ရောက် လာပြီးနောက် ရှမ်းမြောက်တွင် ဗကပနှင့် KIA တို့ကြား လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများ ၈ နှစ်ခန့် ဖြစ်ပွားလာခဲ့တော့သည်။ ။

၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့သော ဗကပ ၃၀၃၀ စစ်ဒေသနယ်မြေဖြစ်သည့် မူဆယ် အရှေ့မြောက်ဘက် နယ်များ ဖြစ်သည့် မုန်းကိုး ဖောင်းဆို

င် မုန်းပေါ် မုန်းယား မုန်းဟောင် မုန်းစီး နမ့်ကျွမ်း ဒေသများ သည် လည်းကောင်း၊ ၂၀၂ စစ်ဒေသ နယ်မြေဖြစ်သည့် နမ့်ခမ်းနှင့် မိုးမိတ်ကြားရှိ ရွှေလီချိုင့်ဝှမ်းခွင်သည် လည်းကောင်း KIA တို့ စတင်အခြေစိုက် လှုပ်ရှားခဲ့သည့် ဒေသများ ဖြစ်ခဲ့ရာ ဗကပနှင့် KIA တို့ နယ်မြေစိုးမိုးထိန်းချုပ်ရန် အပြိုင်အားထုတ်ကြရင်း လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားတော့သည် ။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဗကပများ ဝင်ရောက်လာသည် နှင့် KIA နှင့် လက်နက် ကိုင် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ၁၉၆၈ နိုဝင်ဘာတွင် မုန်းယား၌ ဗကပ တပ်မှူး လဖိုင် နော်ဆိုင်းနှင့် KIA တပ်မဟာ ၄ မှူး လထော်ဇော်ဒန် (လ ထော်ဇော်ဆိုင်း၏ ညီ) တို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး အပစ်ရပ်ရန် သဘောတူ ခဲ့ကြသည် ။

သို့သော် ၁၉၆၉ တွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများ ပြန်လည် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြန်သည် ။ ၁၉၇၁ နိုဝင်ဘာတွင် KIA အထူးကိုယ်စားလှယ် လ မုန်တူးဂျိုင်နှင့် ဗကပ တပ်မှူးကြီး လဖိုင်နော်ဆိုင်းတို့ မုန်းပေါ်တွင် ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်ဆွေးနွေးပြီး အပစ်ရပ်ရန် ပြန်လည်သဘောတူခဲ့ကြ ပြန်သည် ။ သို့သော် ထိုအပစ်ရပ် သဘောတူညီချက်သည် လည်း သိပ်ကြာကြာမခံခဲ့ပေ။ ၁၉၇၂ နှစ်ဆန်းပိုင်းတွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ တွေ ပြန်လည်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြန်ပါသည် ။

ဤသို့ဖြင့် ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်းတွင် အစိုးရစစ်ဘက်၊ ဗကပ နှင့် KIA တို့ စစ်မျက်နှာ နှစ်ဖက်စီ ဖွင့်၍ ၃ ဦး ၃ ဖလှယ် တိုက်ခိုက်နေရတော့သ သည် ။ ဤသို့ ဗကပ နှင့် KIA တို့ အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်လာချိန် ၁၉၇၂ နှစ်တွင် အစိုးရမှ KIA နှင့် အဆက်အသွယ်ပြု၍ ဗကပအား တိုက်ခိုက်ရ န် KIA တပ်ဖွဲ့အား ကူညီမှုများ ပေးခဲ့သည် ၁၉၇၂ ဇွန်လမှ စ၍ အစိုးရန

င့် KIA တို့ အဆက်အသွယ်ပြုကာ နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံရန် စီစဉ်လာကြသည်။ ။

သို့သော် ၁၉၇၂ အောက်တိုဘာ လကုန်ပိုင်းတွင် ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်မှ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်များ သယ်လာသည့် KIA ရင်း ၈ တပ်ရင်းမှူး ဗိုလ်ကြီး မထုနော် (ယခု KDA ကောင်းခါး ပသစ ခေါင်းဆောင်) ဦးစီးအင်အား ၃၀၀ လား၊ မြင်း အကောင် ၂၅၀ ခန့်ပါသည့် စစ်ကြောင်းအား တန့်ယန်းမြို့နယ်အတွင်း အစိုးရစစ်ဘက်မှ ခြေလျင် တပ်အပြင် လေကြောင်းပါ အသုံးပြု၍ တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ရာ KIA စစ်ကြောင်း များ စွာ အထိနာခဲ့ရပြီး အစိုးရနှင့် KIA တို့ ၏ ဆက်ဆံရေး ပြတ်တောက်သွားခဲ့တော့သည်။ ။

သို့သော်လည်း ဗကပ နှင့် KIA တို့ ၏ တိုက်ပွဲများ လည်း ရပ်မသွားချေ။ ပို၍ ပင် ပြင်းထန်လာသည် ဟု ဆိုရမည်။ ၁၉၇၅ မတ်လတွင် KIA တပ်မဟာ ၄ မှူး လထော်ဇော်ဒန်သည် ရွှေလီချိုင့်ဝှမ်းခွင် နန့်ဟိုင်းဒေသ၌ ဗကပနှင့် ဖြစ်ပွားသော တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့သည်။ ။

၁၉၇၆ KIO/KIA အတွင်း ခေါင်းဆောင်ပိုင်း အပြောင်းအလဲ ဖြစ်ပြီး နောက်KIA နှင့် CPB တို့ အပစ်ရပ်ရေး မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့ရေးတို့ ပြန်လည်ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ။ ၁၉၇၆ မေလဆန်း၌ မုန်းကိုးဒေသ ကောင်းဒပ်တွင် ပြုလုပ်သော ဆွေးနွေးပွဲတွင် သဘောတူညီမှု ရခဲ့သည်။ ။ ဤအကြိမ် ဆွေးနွေးပွဲတွင် နှစ်ဖက် နယ်မြေစိုးမိုးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တိကျသော သတ်မှတ်ပိုင်းခြားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ။ အလဲအလှယ်များ လည်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ။ ဥပမာ မိုးမိတ်အထက်ဘက် တုန်းကြီး လွယ်ရ ဒေသအား KIA က CPB အား ပေးပြီး တာမိုးညဲ အနီးရှိ မုန်းပေါ်လေး တစ်ဝိုက်အား CPB မှ KIA နယ်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့

သည် ။

KIA နှင့် CPB တို့ ၏ လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခမှာ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် အဓိက ဖြစ်သည် ။ ကချင်ပြည်နယ်တွင် ချီဗွေ ဆော့လော် ဆဒုံဘက်ခြမ်းတွင် ဆက်စပ်မှု ရှိသော်လည်း ပြဿနာ သိပ်မကြီးခဲ့ပေ။ အသစ်တက်လာသော KIO ဥက္ကဋ္ဌ မရန်ဘရန်ဆိုင်းသည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို မနှစ်သက်သော်လည်း KIA အတွက် လက်တွေ့ကျသော လမ်းကို ရွေးခဲ့သည် ဟု ဆိုရမည်။ KIA နှင့် CPB သဘောတူညီချက်အရ CPB မှ KIA အား နိုင်ငံရေးစစ်ရေးသင်တန်းကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်းအပြင် လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက် ထောက်ပံ့ကူညီခြင်းလည်း ပါသည် ။ သို့ဖြစ်ရာ KIA ၏ လက်နက်ခဲယမ်း ပြဿနာ ဖြေရှင်းရန် လွယ်ကူသွားသည် ဟု ဆိုရမည်။

ဤအကြိမ် KIA နှင့် CPB တို့ ၏ သဘောတူညီချက်သည် ခိုင်မြဲသွားသည် ။ ၁၉၇၆ မှ ၁၉၈၉ CPB ပြိုကွဲသည့် အချိန်ထိ KIA နှင့် CPB တို့ကြားတွင် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ မရှိတော့ဘဲ KIA နှင့် CPB တို့ ပူးပေါင်း၍ အစိုးရစစ်ဘက်အား တိုက်ခိုက်သည် သာ ရှိတော့သည် ။

#### KIO/KIC/KIA

အများကတော့ အလွယ်တကူ KIA ဟု သုံးစွဲကြသော်လည်း ကချင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့တွင် အဖွဲ့အစည်း ၃ ခု ခွဲ၍ ဖွဲ့ထားသည် ။ KIO – Kachin Independence Organization ကချင် လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့က နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ် လည်းကောင်း၊ KIC – Kachin Independence Council ကချင် လွတ်လပ်ရေးကောင်စီက အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အဖြစ် လည်းကောင်း၊ KIA – Kachin Independence Army ကချင် လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်က စစ်တပ်အဖြစ်လည်းကောင်း

ခွဲခြားဖွဲ့စည်းထားသည်။ ။

ကချင်ပြည်နယ်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတွင် လှုပ်ရှားစည်းရုံး ခဲ့သော KIA အနေနှင့် သူတို့ ၏ နယ်မြေ စစ်တပ်လှုပ်ရှားမှုကို ၁၉၇၂ ခန့် တွင် အခြေခံအားဖြင့် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရမည်။ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ဆုံအထက်ဘက်တွင် မြောက်ပိုင်းတိုင်းအဖြစ် လည်းကောင်း၊ မြစ်ကြီးနား အောက်ဘက် ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ခြမ်းအား အနောက်ပိုင်းတိုင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဧရာဝတီမြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်းအား အရှေ့ပိုင်းတိုင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ယခင် ကချင်ပြည်ခွဲ Substate သတ်မှတ်ခဲ့သည့် ဒေသအား တောင်ပိုင်းတိုင်း အဖြစ်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ။

မြောက်ပိုင်းတိုင်းနယ်မြေတွင် တပ်မဟာ ၁၊ အနောက်ပိုင်းတိုင်း နယ်မြေတွင် တပ်မဟာ ၂၊ အရှေ့ပိုင်းတိုင်း နယ်မြေတွင် တပ်မဟာ ၃၊ တောင်ပိုင်းတိုင်း နယ်မြေတွင် တပ်မဟာ ၄ ဟူ၍ တိုင်းတစ်ခုတွင် တပ်မဟာတစ်ခု ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ။ မြောက်ပိုင်းတိုင်းနယ်မြေတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအရ ပူတာအိုခရိုင်အပါ ခရိုင် ၃ ခု ဖွဲ့စည်းပြီး တပ်မဟာ ၁ အောက်တွင် ရင်း ၄/၇/၁၀ ဟူ၍ တပ်ရင်း ၃ ရင်း ဖွဲ့စည်းသည်။ ။

အနောက်ပိုင်းတိုင်းနယ်မြေတွင် မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ မိုးညှင်းခရိုင်အပါ ခရိုင် ၃ ခု ဖွဲ့စည်းပြီး တပ်မဟာ ၂ လက်အောက်တွင် တပ်ရင်း ၅/၆/၁၁ ဟူ၍ တပ်ရင်း ၃ ရင်း ဖွဲ့စည်းသည်။ ။

အရှေ့ပိုင်းတိုင်းနယ်မြေတွင် ဗန်းမော်ခရိုင်နှင့် ဆဒုံးခရိုင်ဟူ၍ ခရိုင် ၂ ခု ဖွဲ့စည်းသည်။ ။ တပ်မဟာ ၃ လက်အောက်တွင် ရင်း ၁/၃ ဟူ၍ တပ်ရင်း ၂ ရင်း ထားရှိသည်။ ။

တောင်ပိုင်းတိုင်းနယ်မြေတွင် ကွပ်ခိုင်ခရိုင်၊ လားရှိုးခရိုင်၊ ကိုးတော

င်ခရိုင်ဟူ၍ ခရိုင် ၃ ခု ဖွဲ့စည်းသည်။ တပ်မဟာ ၄ အောက်တွင် ရင်း ၂/  
၈/၉ ဟူ၍ တပ်ရင်း ၃ ခု ဖွဲ့စည်းသည်။

KIA တို့ ဖွဲ့စည်းထားပုံအရ တိုင်းတစ်ခုတွင် တပ်မဟာတစ်ခု၊ ခရိုင်  
တစ်ခုတွင် တပ်ရင်းတစ်ရင်း၊ မြို့နယ်တစ်ခုတွင် တပ်ခွဲတစ်ခွဲဟူ၍ ထပ်  
မံ ဖြန့်ခွဲထားရှိသည် ကို တွေ့ရသည်။ ဥပမာဆိုရလျှင် KIA အရှေ့ပိုင်းတို  
င်းနှင့် တပ်မဟာ ၃ ဌာနတို့ တွဲ၍ ရှိပြီး ဆဒုံးခရိုင်တွင် ရင်း ၃၊ ဗန်းမော်  
ခရိုင်တွင် ရင်း ၁ တို့ ဖြန့်ခွဲပြီး မြို့နယ်အလိုက် တပ်ခွဲများ ထပ်မံဖြန့်ခွဲသ  
ည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ဒေသတွင် တပ်များ ဖြန့်ခွဲ၍ ပြောက်ကျားစစ်ဆင်  
လေ့ ရှိသည်။ စစ်ဆင်ရေး အကြီး ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်မှ တပ်များကို စုစ  
ည်းလေ့ ရှိသည်။

၁၉၇၂ ဖွဲ့စည်းမှုအရ KIO/KIA ၏ ဥက္ကဋ္ဌ လထော်ဇော်ဆိုင်း၊ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ  
လထော်ဇော်ထူး၊ အတွင်းရေးမှူး ပုန်ရွှေဇော်ဆိုင်း၊ တွဲဖက် အတွင်းရေး  
မှူး လမုန်တူးဂျိုင်၊ ဗဟိုကော်မတီဝင်များ အဖြစ် လားမားလရိန်၊ မရန်  
ဘရန်ဆိုင်း၊ လထော်ဇော်ဒန်၊ မရန် ဘရန်တောင်၊ ဇော်မိုင်၊ ဇော်ဖန်၊  
ဇော်ဘွန်၊ ဇော်အိမ်၊ ခွန်ချို တို့ ဖြစ်ကြသည်။

မြောက်ပိုင်းတိုင်း တိုင်းမှူး ထွယ်ရှောင်၊ တပ်မဟာ ၁ မှူး တူးဂျိုင်၊  
အနောက်ပိုင်းတိုင်းမှူး လားမားလရိန်၊ တပ်မဟာ ၂ မှူး ဇော်တူး၊  
အရှေ့ပိုင်းတိုင်းမှူး ခွန်ချို၊ တပ်မဟာ ၃ မှူး ဇော်မိုင်၊  
တောင်ပိုင်းတိုင်းမှူး ဇော်ဖန်၊ တပ်မဟာ ၄ မှူး ဇော်ဒန် တို့  
တာဝန်ယူခဲ့ကြသည် ဟု ဆိုသည်။

၁၉၆၁ မှ စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော KIO/KIA တို့ အနေနှင့် ၁၀ နှစ်ခန့်  
ရုန်းကန်လှုပ်ရှားပြီးချိန်တွင် အခြေခံကျသည့် ဖွဲ့စည်းမှု တပ်ဖြန့်မှုကို လု  
ပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုသည်။



## အပိုင်း (၄)

### KIA ၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်

ဤကဲ့သို့ KIA အနေနှင့် အင်အားစုဆောင်း၍ ကြီးထွားလာခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ KIA တို့ အနေနှင့် တပ်သားသစ်များ အတင်းအကျပ် ဖမ်းဆီး၍ KIA တပ်ထဲ ဝင်ခိုင်းသည် ဟူသည့် စွပ်စွဲချက်များ ရှိသည်။ ။ အမှန်လည်း မဝင်မနေရ စစ်မှုထမ်းစနစ်ကို KIA တို့ ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ ။ အစောပိုင်းကာလတွင် ကချင်ပညာတတ်များ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်၍ KIA တွင် အမှုထမ်းခိုင်းသည် လည်း ရှိသည်။ ။ အံ့ဩစရာကောင်းသည် ကတော့ ထိုသူအများ စုသည် ထွက်ပြေးခြင်း မပြုဘဲ KIA တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်သွားသည် ကို တွေ့ရသည်။ ။ မည်သို့ဆိုစေ KIA အတွက်တော့ အငြင်းပွားစရာအချက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ။

ဤသို့ KIA အတွင်းသို့ ကချင်လူငယ် အများ အပြား ဝင်ရောက်လာသည့် အတွက် KIA အတွက် အလိုအလျောက် ရလာသည့် အားသာချက်မှာ ကချင်လူထုက KIA အား မိမိဆွေမျိုးသားချင်းများ ၏ တပ်အဖြစ် အကာအကွယ် ပေးလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ။ KIA တပ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိနေသည့် KIA စစ်သည် များမှာ သူတို့ ၏ သားသမီးများ၊ ညီနောင်များ၊ သားချင်းများ ဖြစ်နေကြသည် မဟုတ်ပါလော။

CPB နှင့် KIA ပူးတွဲလှုပ်ရှားစဉ်ကာလက နမ့်ခမ်း၊ မူဆယ်၊ နန့်ဖတ် ကာ ကြားခွင်ထဲရှိ တောင်ပေါ် ကချင်ရွာတစ်ရွာသို့ အင်အား ၇၀ ခန့်ရှိ ဗ

ကပ တပ်ခွဲ ၁ ခွဲ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည် ။ ရွာအတွင်း တပ်ဖြန့်နေရာယူပြီးနောက် ရွာစောင့်ကို ခေါ်ရသည် ။ ၎င်းနယ်မြေသည် KIA စိုးမိုးဒေသဖြစ်၍ KIA နယ်မြေတာဝန်ခံကို ဆက်သွယ်ပေးရန် အကြောင်းကြားရသည် ။ ရိက္ခာကိစ္စ၊ လမ်းကြောင်းကိစ္စကို အကြောင်းကြားရမည်။ အစိုးရတပ် လှုပ်ရှားမှုသတင်းများကို ညှိနှိုင်းရမည် ဖြစ်သည် ။ KIA စခန်းတွေက တောပုန်းစခန်းတွေမို့ ရွာနှင့် အတော်လှမ်းပုံ ရသည် ။ တော်တော်နှင့် ပေါ်မလာ။ အိမ်ခြေ သုံးဆယ်ခန့် ရှိသော ရွာကလေးသည် တိတ်ဆိတ်နေသည် ။ ရွာအတွင်းတွင် လူသူလူပ်ရှားမှု မတွေ့ရ။ နေ့လယ်ခင်းမို့ တောင်ယာအတွင်း အလုပ်ဆင်းနေပုံရသည် ဟု ယူဆရသည် ။

အတန်ကြာမှ KIA နယ်ခံ ဒိုင်နယ်မှူးနှင့် တပ်စိတ်တစ်စိတ် ဝင်လာသည် ။ ထိုသို့ KIA တပ်စိတ် ရွာထဲဝင်လာမှ တစ်ရွာလုံး လှုပ်လှုပ်ခတ်ခတ် ဖြစ်သည် ကို တွေ့ရသည် ။ အိမ်တိုင်းလိုလိုမှ ကချင်လုံမပျိုးလေးများ ထွက်လာကြသည် ။ ရေတည့်ထားသော ဝါးကျည်တောက်များ ဖြင့် KIA စစ်သည် များအား ရေထွက်တိုက်ကြသည် ။ ထိုအခါ တစ်ရွာလုံး တိတ်ဆိတ်နေ၍ ပျင်းရိငြီးငွေ့နေသော CPB ရဲဘော်များ ပြူးပြူးပျာပျာထ၍ ကချင်လုံမငယ်များကို ထ၍ ငေးမောကြရသည် ။

သူတို့ ဝင်လာစဉ် တစ်ဦးတစ်လေမှ အရိပ်အယောင်တောင် မမြင်ရပေမယ့် ယခု KIA စစ်သည် များ ဝင်လာမှ အခြေအနေက ပြောင်းသွားသည် ။ သူမတို့ အတွက် KIA စစ်သည် များ သည် သူမတို့ ၏ သွေးချင်းများ ဖြစ်နေသည် မဟုတ်ပါလော။

ဤသည် မှာ နယ်မြေအပြားတွင် KIA စစ်သည် များ တပ်ဖြန့်နေနိုင်

သည့် အားသာချက် ဖြစ်သည်။ KIA အနေနှင့် တပ်မဟာ တပ်ရင်းများ ဖွဲ့စည်းထားသည် ဆိုသော်လည်း ပုံမှန်အားဖြင့် အများ ဆုံး အချိန်များ တွင် တပ်စိတ်အထိ တပ်ဖြန့် ခွဲထားလေ့ ရှိသည်။ ဤသို့ တပ်ဖြန့်ခွဲထားခြင်း၏ အားသာချက်မှာ ကျယ်ပြန့်သော မြေအား စိုးမိုးနိုင်ခြင်း အစိုးရစစ်ဘက်၏ သတင်းအား အလွယ်တကူ ရနိုင်ခြင်း လူနည်း၍ ရိက္ခာပြဿနာကို အလွယ်တကူ ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း လူအင်အား အနည်းငယ်ဖြင့် ပြောက်ကျားတိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ပစ်ပြေးခြင်းကို ပေါ့ပါးသွက်လက်စွာ လုပ်နိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ ဤအချက်သည် ခဲယမ်းမီးကျောက် နည်းပါးသည့် ပြဿနာကိုလည်း ဖြေရှင်းပြီး ဖြစ်သည်။ စစ်သည် တစ်ယောက်ကို ကျည်ဆယ်တောင့်လောက်သုံးပြီး နှောင့်ယှက်ပစ်ခတ်ခြင်း အမှည့်ခြွင်းမျိုး ပြုလုပ်နိုင်ပေသည်။

KIA တို့ အနေဖြင့် တိုက်ပွဲတစ်ခုဖော်မှ စစ်ဆင်ရေး တစ်ခုလုပ်မှ သာ အင်အားစုစည်းလေ့ ရှိသည်။ KIA တို့ ၏ အစောပိုင်းကာလများ သည် ခဲယမ်းမီးကျောက် ချွေတာရသည် ဖြစ်ရာ တပ်စုစည်း၍ တိုက်ပွဲကြီးများ တိုက်သည် ထက် ဖြန့်ခွဲ၍ ပြောက်ကျားစနစ် လှုပ်ရှားသည် က ပိုများသည် ဟု ဆိုရမည်။ တောတောင် ထူထပ်သည့် နေရာများ တွင် တိုက်ပွဲကြီးတစ်ခု ဆင်နွှဲလိုသည့် သူပုန်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ အဖို့ ခဲယမ်းမီးကျောက် စုဆောင်းရန်သာမက စုစည်းသည့် အင်အားပေါ် မူတည်၍ ရိက္ခာစုဆောင်းရန်လည်း လိုအပ်ပေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရိက္ခာပေါ်မူတည်၍ အင်အားကို စုစည်းရသည် များ လည်း ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ KIA ၏ အစောပိုင်းကာလများ သည် တပ်အင်အားစုစည်း တိုက်ခိုက်ခြင်းအတွက် အကန့်အသတ် ရှိနေရာ တိုက်ပွဲကြီးတိုက်နိုင်ခြင်း၊ ထိုမှ တစ်ဆင့် နယ်မြေဒေသများကို လွတ်မြောက်ဒေသအဖြစ် ထိန်းချုပ်ခြင်းတို့ ကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် အားနည်းချက် ရှိသည် ဟု ဆိုသည်

။ KIA လှုပ်ရှားစိုးမိုးရာ ဒေသအများစုသည် အစိုးရတပ်ရော KIA ပါ ရောထွေးယှက်တင် လှုပ်ရှားသည့် ပြောက်ကျားဒေသက ပိုများ သည် ဟု ဆိုရပေမည်။ ဤသို့ အားနည်းချက် အားသာချက်များကြားတွင် KIA တို့ ရုန်းကန်ဖြတ်သန်းလာရသည် ဟု ဆိုရမည်။

KIA အနေနှင့် တပ်အင်အားစုပြီး တိုက်ပွဲကြီးများ တိုက်ကာ အခြေခံ ဒေသများ မတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သော်လည်း နယ်မြေအခြေအနေ တော တောင်ထူထပ်၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ညံ့ဖျင်းသည့် အပေါ် အခြေခံ ၍ သူတို့ ၏ အခြေခံဒေသများ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရမည်။ သူတို့ တည်ဆောက်ပုံမှာ တောတောင်ထူထပ်၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ် ရေး ခက်ခဲသည့် နေရာများ တွင် ရွာပုန်းများ တည်ဆောက် စည်းရုံး ထားခြင်း ဖြစ်သည် ။

အစိုးရတပ်များကလည်း တောင်ပေါ်ရှိ ကချင်ရွာများအား သူတို့ လက်လှမ်းမီသည့် နေရာများ တွင် စုစည်းရွာများ အဖြစ် စုစည်းကာ KIA နှင့် အဆက်ဖြတ်ရန် ကြိုးစားလာသည့် အချိန်တွင် KIA ကလည်း အစိုးရ စစ်ဘက်များ လက်လှမ်းမီသည့် တောင်တန်းများ ပေါ်တွင် သူတို့ ၏ အခြေခံရွာများကို တည်ဆောက်ခဲ့သည် ။

KIA ၏ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် မြစ်ဆုံအပေါ်ပိုင်း မေခ မလိခ မြစ်ရိုးတစ်လျှောက် ဆွမ်ပရာဘွမ်ဒေသများ တွင် ထိရောက်သည် ဟု ဆိုနိုင်ပါသည် ။ ၎င်းဒေသများ သည် အစိုးရတပ်များ လှုပ်ရှားသွားလာရန် ခက်ခဲသည့် အားလျော်စွာ KIA တို့ ၏ အစိုးရစစ်ဘက် လက်လှမ်းမီသည့် ရွာပုန်းများ တည်ဆောက်ခြင်းသည် အလုပ်ဖြစ်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရပေမည်။

သို့သော် KIA တို့ အခက်ကြုံရသည့် ကာလတစ်ခု ရှိခဲ့သည် ။ ၎င်း

ကာလမှာ အစိုးရစစ်ဘက်၏ ထိုးစစ်ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၇ သို့မဟုတ် ၁၉၇၈ ကာလလောက်က ဖြစ်သည်။ မြစ်ဆုံအထက် မြစ်ဖျားဒေသတွင် ကြွက်ဘေးကျသည်။ ကြွက်ဘေးကျသည် ဆိုသည် မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း တစ်ခါတစ်ရံမှာ မှ ကျတတ်သော ကပ်ဘေး ဖြစ်သည်။

ဒေသခံများ ၏ အဆိုအရ ဝါးများ အသီးသီးကာ ဝါးတောများ သုဉ်းသည် နှစ်တွင် ပေါ်တတ်သည် ဟု ဆိုသည်။ နှစ်ပေါင်း ၄၀ မှ ၆၀ အတွင်း တစ်ကြိမ် ကျတတ်သည် ဟု ဆိုသည်။ ထိုအချိန်တွင် အစရေစာ ငတ်ပြတ်နေသော အရေအတွက် ဖော်ပြခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ကြွက်အုပ်ကြီးသည် လှိုင်းလုံးကြီးလို ပေါ်ထွက် လာပြီး စားသောက်၍ ရသော တောတောင်အတွင်း အလေ့ကျပေါက်သော အပင်များ ဖြစ်စေ၊ လူတို့ စိုက်ထားသော အပင်များ ဖြစ်စေ အားလုံး စားသောက်ကြပေတော့သည်။ ။ လှိုင်းလုံးလို အမြောက်အမြား တရစပ် ဝင်လာသော ကြွက်အုပ်ကြီးကို ကြိတ်စားသောက်သွားပြီးနောက် လူတို့ စားစရာ အသီးအနှံ ဘာမျှ မကျန်သည် အထိ ဖြစ်ခဲ့ရသည် ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုကာလက အဆိုပါ ကြွက်အေးသည် KIA အခြေစိုက်ရာ မြစ်ဆုံအထက် မြစ်ဖျားဒေသတွင် လည်းကောင်း၊ ကေပတို့ အခြေစိုက်ရာ ဝ,နယ် မြောက်ပိုင်းတွင် လည်းကောင်း မရှေးမနှောင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဗကပတို့ အဖွဲ့ တရုတ်တို့ ၏ အကူအညီ ရသဖြင့် အဖတ်ဆယ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း KIA တို့ အဖို့ ထိုဒေသခံ ရွာပုန်းများ ရှိ လူထု၏ အငတ်ဘေးကို ဖြေရှင်းရန် ခက်ခဲပေရာ ထိုဒေသ ရွာပုန်းများ ရှိ လူထုအား မြစ်ကြီးနားဘက်ဆီသို့ ဆင်းခွင့်ပေးခဲ့ရသည် ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် အချို့ရွာများကိုတော့ ယခုတိုင် ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ပုံရသေးသည် ဟု ဆိုပါသည်။

## KIA ခေါင်းဆောင်ပိုင်း အပြောင်းအလဲ

၁၉၇၅ ဩဂုတ်လတွင် KIA ဥက္ကဋ္ဌ လထော်ဇော်ဆိုင်း ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ လထော်ဇော်တူးနှင့် အတွင်းရေးမှူး ပုန်ရွှေဇော်ဆိုင်းတို့ သည် ထိုင်းနိုင်ငံ နယ်စပ် ထန်ငေါ့တွင် ရှိနေစဉ် လက်အောက်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သူ မရန်ဆိုင်းတူနှင့် အဖွဲ့၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကို ခံလိုက်ရသည် ။ လထော်ဇော်ဆိုင်း၏ ညီအငယ်ဖြစ်သည့် KIA တပ်မဟာ ၄ မှူးလထော်ဇော်ဒန်မှာ လည်း CPB နှင့် တိုက်ပွဲတွင် ကျဆုံးခဲ့ပေရာ လထော်ဇော်ဆိုင်းတို့ ညီအစ်ကိုများ ကံဆိုးမိုးမှောင် ကျခဲ့သောနှစ်ဟု ဆိုရပေမည်။

ဤသို့ဖြင့် ၁၉၇၆ နှစ်ဆန်းတွင် မရန်ဘရန်ဆိုင်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည့် KIO/KIC/KIA ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည် ။ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသော ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင် မရန်ဘရန်ဆိုင်းနှင့် အတူ လထော်ဇော်ဇော် ဟရာလမုန်တူးဂျိုင်နှင့် ဇော်မိုင်တို့ ပါဝင်ကြသည် ။ လထော်ဇော်ဇော် ဟရာက KIO အတွင်းရေးမှူး တာဝန်ယူခဲ့ပြီး လမုန်တူးဂျိုင်နှင့် ဗိုလ်ဇော်မိုင်တို့ က တပ်ကို တာဝန်ယူခဲ့သည် ။

မရန် ဘရန်ဆိုင်း ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ် လာပြီးနောက် ပထမဦးဆုံး ဖြေရှင်းသည့် ပြဿနာမှာ CPB ခေါ် ဗကပနှင့် ပြဿနာ ဖြစ်သည် ။ ပထမအချက်က CPB နှင့် အပစ်အခတ် ရပ်ရေးဖြစ်ပြီး ဒုတိယအချက်က CPB နှင့် မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစု ဖွဲ့ရေး ဖြစ်သည် ။ တတိယအချက်ကတော့ CPB မှ လက်နက်ခဲယမ်း အကူအညီ ရရှိရေး ဖြစ်သည် ။ ဤအချက်များကို အလေးထား ကိုင်တွယ်ခဲ့သည့် အတွက် KIA အနေနှင့် စစ်မျက်နှာ ၂ ဖက်ဖွင့် တိုက်နေရာမှ စစ်မျက်နှာ တစ်ဖက်တည်း ဖြစ်သွားသည် ။ ထိုစဉ် အရှေ့မြောက်တွင် အင်အား အကောင်းဆုံး ဖြစ်နေသည့် CPB နှင့် လက်

တွဲလိုက်၍ ကျောထောက်နောက်ခံတစ်ခု ရသွားသည် ။ ထို့ပြင် CPB ထံမှ လက်နက်ခဲယမ်း ရုပ်ဝတ္ထု အကူအညီ ရခဲ့သည် ။

တစ်ချက်ခုတ် သုံးချက်ပြတ် ဖြစ်သည် ။ KIA တည်ထောင်လာခဲ့သူ ထိပ်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များ ကျဆုံးချိန်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် အကျပ်အတည်းများကို ကျော်လွှားခဲ့သည် ဟု ဆိုနိုင်သည် ။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ဖြစ်ပြီး ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းသည့် မရန်ဘရန်ဆိုင်းသည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒအား သက်ဝင်ယုံကြည်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့သော် သူ ဦးဆောင်ရမည့် အဖွဲ့အစည်းအတွက် အသက်ရှူချောင်မည့် သင့်တော်သည့် လမ်းကို ဆုံးဖြတ်ရွေးချယ်နိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရပေမည်။

ဤသို့ဖြင့် KIA စတင် တည်ထောင်သော ခေါင်းဆောင်များ ကျဆုံးသွားသော်လည်း ဥက္ကဋ္ဌ ဘရန်ဆိုင်း၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် KIA သည် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နှင့် ဆက်လက်ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည် ဟု ဆိုရပေမည်။

\*